

dignuta do Krista, do jedinstva s Kristom» (str. 242). Neuvjerljivo zvuči i ona alternativna: »Pravi lijek protiv samoće, osamljenosti rijetko daje općenje sa zncancima, prijateljima, sa svijetom. Takvo općenje *redovito* donosi dosadu, razočaranje, nemir. Jedino zajedništvo, prijateljstvo, jedinstvo s Isusom pruža lijek protiv najteže bolesti našeg doba» (str. 319). A ni pastoralni savjet autora ne stoji dobro: »Blago svećeniku koji... nastoji oduševiti duše da se okupljaju oko tabernakula ili da čine Getsemansku uru. Takvim će apostolatom svećenici, župnici, brzo obnoviti, preporoditi svoje župe» (str. 323). Za misu autor ne nalazi tolike važnosti.

Mogli bismo ovakvih primjedbi još mnogo nanizati. No i ovo malo navoda dovoljno dostatno govori da materijali ove knjige nisu dostatno domišljeni ni dovoljno dorađeni pa ni međusobno potpuno usklađeni.

VK

Štefan Steiner, KO SE POROČATA — LJUBEZEN IN SEKS, Klagenfurt-Celovec 1974, strana 144.

Štefan Steiner, poznati slovenski stručnjak katoličke moralke, prihvatio se teške zadaće te je u ovoj knjizi — predavanja održana katoličkoj mladeži u Tinjama (Koroška, Austrija) — pokušao pružiti suvremeni pristup ljubavi, spolnosti i braku kao stvarnostima o kojima se danas toliko raspravlja a koje su i u okviru braka i izvan nega od odlučujućeg značenja kako za pojedinca čovjeka tako i za društvo koje pojedinci sačinjavaju zajedno radeći, djelujući i živeći. O usmjerenosti ovih stvarnosti ovisi i usmjerenost čovjeka kao cijele osobe. Teolog mora — bilo to zgodno ili nezgodno — uvijek iznova raspravljati i o ljubavi, spolnosti i o braku. Drugi vatikanski sabor zahtijeva da moralisti upotpunjuju svoju nauku novijim biblijskim, filozofskim i antropološkim spoznajama. To je neobično važno i za ta područja života, jer i o njima očito ima novih spoznaja.

Steiner je svjestan da tu problematiku mora istražiti u svjetlu ne-

prestanog razvoja svijeta i čovjeka a opet u svjetlu neprekinute biblijske i crkvene predaje. Svjestan je — sasvim ispravno — da u rješavanju suvremenih problema ne pomaže dojučerašnja moralka, jer je ona bila izrađena u okviru svojeg vremena koje se znatno izmijenilo.

Ljubav je osnovna datost čovjekova bića i njegova života. Mi ju često previše promatramo kao najveću zapovijed objavljene nauke a premalo kao zahtjev čovjekove osobe i društva, kao izvor najveće sreće i pobožanstvenjujućeg dara Božjega (uvod, str. 6). Ljubav još uvijek mnogi smatraju nečim za što se ne treba mnogo zanimati i o čemu nije potrebno pisati (»neka o tome drugi pišu« — često se čuje iz ustiju pokojeg utjecajnijeg crkvenjaka). Za mnoge — i mjerodavne ljude u Crkvi — ljubav je još uvijek neki *tabù*: u njoj gledaju samo priliku i opasnost za grijeh te je tako svode na ono tjelesno, animalno, u čovjeku, a ne gledaju u njoj osnovnu pokretnicu sveg ljudskog života, sredstvo sudjelovanja s Bogom. *Brak* su u Crkvi kroz prošlost neki svjesno, drugi nesvjesno ili podsvjesno, dugo promatrali kao ustanovu za rađanje djece i za smirivanje ljudskih strasti, dakle, kao neko nužno zlo. Nisu dovoljno na brak gledali kao na veliko otajstvo u Kristu i u Crkvi o kojem govori Pavao u Ef 5, 32.

Autor kroz ovu knjigu otkriva duboki kršćanski smisao ovih velikih vrednota čovjekovih, ljubavi, spolnosti i braka. U njegovim raspravama neprestano dolazi do izražaja iskonsko humano gledanje na te stvarnosti, koje je predstavljeno biblijskom predajom i nauka II vatikanskog sabora koja je te vrednote javno opet i opet ovrijednila. Ta bi predavanja, sabrana u ovoj knjizi, trebala svećenicima biti izvrsno pomagalo u njihovim nagovorima ili razgovorima s mladeži, osobito s onima koje spremaju na kršćanski brak. Knjiga će odlično poslužiti i samoj mladeži, i muškoj i ženskoj; u njoj će naći mnogo pobuda za razmišljanje o ljubavi, o spolnosti i o braku i tako osmisliti i tu tako važnu stranu ljudskog življenja.

Knjiga je napisana izvrsnim slovenskim jezikom; stilom i jezikom tako životnim da će je moći čitati i hrvatski čitaoci.

Adalbert REBIĆ

PRIMLJENE KNJIGE

1) APOSTOLSKA DELA z uvodi, opombami, barvnimi ilustracijama in zemljevidi. Knjigu priredilo uredničko vijeće. Redna knjižna zbirka Mohorjeve družbe 1973, Celje 1973, stranica 158.

2) Marijan ZADNIKAR, Spomeniki cerkvene arhitekture in umetnosti, Redna knjižna zbirka Mohorjeve družbe, Celje 1973, stranica 237.

3) Ivan PREGELJ, Tolminci, Redna knjižna zbirka Mohorjeve družbe za leto 1973, Celje 1973, stranica 223.

4) M. SATTLER — F. STELE, Stare slovenske lipe, Redna knjižna zbirka za leto 1973, Mohorjeva družba, Celje 1973, stranica 254.

5) Intermarriage, interfaith and interracial. Religious dimensions in marriage and Sexuality. Urednik Viktor Pospišil, Nathattan College, Bronx 1973.

START BIBLIOTEKE »NEKAD I SAD«

Damir Mudrinjak, MAKSIMIR NEKAD I SAD, »Nekad i sad« br. 1, str. 72+8. — Miroslav Čorković: HRVOJE VUKČIĆ HRVATINIĆ, »Nekad i sad« br. 2, str. 72+8. — Izdavač: HKD sv. Ćirila i Metoda, Zagreb.

U prvim danima rujna ove godine Hrvatsko književno društvo sv. Ćirila i Metoda objavilo je prve dvije knjige svoje nove biblioteke »Nekad i sad« — Damir Mudrinjak: *Maksimir nekad i sad*; Miroslav Čorković: *Mrvoje Vukčić Hrvatinić*.

Mudrinjakova je knjiga objavljena u povodu 180. obljetnice utemeljenja Maksimira (1794—1974) i svojevrsan je vodič kroz maksimirsku prošlost i sadašnjost. Najznačajnija su poglavlja »Povijest Maksimira« i »Vodič kroz Maksimir«. U njima Mudrinjak sustavno i potanko opisuje povijest

Maksimira kroz pojedina razdoblja, osvjetljuje bivše i sadašnje gospodarske i kulturno-povijesne spomenike te tako posjetiteljima Maksimira pruža pregledan priručnik koji im omogućuje da se brzo i lako informiraju o ljepotama i bogatstvu te jedinstvene sinteze prirode i umjetnosti koju zovemo Maksimirom. Sadašnje stanje toga prvorazrednog kulturno-povijesnog spomenika nije nimalo zavidno. Stoga je autor pridodao poglavlje o zaštiti i budućnosti Maksimira. Tom se knjigom HKD sv. Ćirila i Metoda uključilo u akciju naše šire društvene javnosti da se Maksimir obnovi, uredi i oživi te da ponovno postane ugodno šetalište za sve one koji žele da ih »nedužne radosti prirode osvježe i pridignu«, kako je napisao Juraj Haulik, zagrebački biskup a kasnije nadbiskup i kardinal, koji je djelo što ga je biskup Maksimilijan Vrhovac utemeljio, konačno dovršio.

Druga knjižica serije »Nekad i sad« — *Mrvoje Vukčić Hrvatinić* — donosi neke misli o potrebi valorizacije toga velikana i njegova doba, a objavljena je u povodu izdanja kopije Hrvojeva hrvatsko-glagoljskog Misala iz XV stoljeća. M. Čorković daje u njoj kraći osvrt na zbivanja u Hrvatskoj, Slavoniji, Dalmaciji i Bosni, a dijelom i Srbiji, od Tvrtkoviha vremena do Zigmundove smrti, polemizira s ugarskim povjesničarima koji su veoma pristrani u procjenama Zigmundove politike, o njemu lijepo govore i opravdavaju njegova zlodjela (zatornik rodova Kotromanića i Hrvatinića) te navodi objektivne sudove hrvatskih povjesničara o Tvrtku i Hrvoju koji su bili »najkarakterniji vladari i veliki slavenskog juga«, pomagali su hrvatske vođe u borbi protiv mletačkog i ugarskog jarma, od Budima su otcijepili Slavoniju, Hrvatsku, Dalmaciju i Bosnu te ujedinili sve hrvatske zemlje u jednu državu, što je bio davni san hrvatskih vladara.

Svaka od ovih dviju knjižica ima slikovni prilog koji ilustrira najznačajnije spomenike koji su u njima obrađeni. Sudeći prema prvim dvjema knjigama ove biblioteke, možemo reći da je njezin start uspješan.

S. T.